

ĆWICZENIE 3 - ROZPOZNAWANIE I UNIKANIE BŁĘDÓW LOGICZNYCH

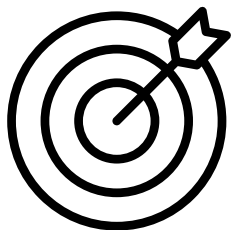

Dofinansowane przez
Unię Europejską

GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION

Cel:

Nauka identyfikacji i unikania błędów logicznych w procesie myślenia i podejmowania decyzji.

Instrukcja

Prezentacja błędów logicznych:

Edukator krótko omawia najczęstsze błędy logiczne, takie jak:

Argument ad hominem – Atakowanie osoby zamiast argumentu.

Błędne koło (petitio principii) – Zakładanie prawdziwości tego, co ma zostać udowodnione.

Błąd fałszywego dylematu – Przedstawianie tylko dwóch opcji, gdy istnieje więcej możliwości.

Post hoc ergo propter hoc – Zakładanie, że jeśli coś nastąpiło po czymś, to zostało przez to spowodowane.

Ćwiczenie grupowe:

Uczestnicy zostają podzieleni na małe grupy i otrzymują zestaw krótkich scenariuszy (każdy scenariusz zawiera błąd logiczny związany z zielonymi technologiami lub ochroną środowiska). Zadaniem grupy jest:

Zidentyfikowanie błędu logicznego.

Omówienie, jak ten błąd mógłby wpłynąć na decyzje.

Zaproponowanie sposobu uniknięcia tego błędu.

Prezentacja wyników:

Każda grupa prezentuje swój scenariusz, zidentyfikowany błąd i sposób jego uniknięcia. Edukator prowadzi dyskusję na temat znaczenia unikania tych błędów w praktyce zawodowej.

Czas trwania

10 minut na omówienie błędów logicznych.

20 minut na pracę w grupach.

20 minut na prezentacje i dyskusję.

Materiały

- Zestaw scenariuszy zawierających błędy logiczne.
- Flipcharty lub tablice do zapisywania wyników pracy grup.

SCENARIUSZ I

"Energia słoneczna to jedyna droga"

Firma planuje inwestycje w odnawialne źródła energii. Podczas spotkania, dyrektor stwierdza: "Jeśli naprawdę chcemy być ekologiczni, musimy zainwestować wyłącznie w energię słoneczną. Inne formy energii odnawialnej są po prostu stratą czasu."

Zadania dla grupy

- ➔ **Zidentyfikuj błąd logiczny:**
W tym scenariuszu występuje błąd fałszywego dylematu (przedstawienie tylko dwóch opcji: energia słoneczna lub brak ekologii, podczas gdy istnieją inne możliwości).
- ➔ **Omów, jak ten błąd mógłby wpłynąć na decyzje:**
Ten błąd może ograniczyć możliwości firmy, ignorując inne efektywne źródła odnawialnej energii, takie jak energia wiatrowa czy geotermalna, co może prowadzić do suboptymalnych decyzji inwestycyjnych.
- ➔ **Zaproponuj sposób uniknięcia tego błędu:**
Firma powinna przeprowadzić analizę wszystkich dostępnych źródeł energii odnawialnej, rozważyć ich wady i zalety oraz zainwestować w kombinację tych źródeł, aby osiągnąć zrównoważony i optymalny rezultat.

SCENARIUSZ II

Bioplastik jest zawsze lepszy

Podczas dyskusji na temat redukcji odpadów, jeden z pracowników twierdzi: "Bioplastik jest lepszy dla środowiska niż tradycyjny plastik, więc powinniśmy całkowicie przejść na bioplastik we wszystkich naszych produktach."

Zadania dla grupy

Zidentyfikuj błąd logiczny:

W tym scenariuszu występuje błąd petitio principii (błędne koło), ponieważ twierdzenie zakłada, że bioplastik jest lepszy bez uwzględnienia kontekstu czy dowodów.

Omów, jak ten błąd mógłby wpłynąć na decyzje:

Przyjęcie założenia, że bioplastik jest zawsze lepszy, może prowadzić do nieprzemyślanych decyzji, ignorujących potencjalne wady bioplastiku, takie jak koszty produkcji, emisja CO₂ czy degradacja w środowisku naturalnym.

Zaproponuj sposób uniknięcia tego błędu:

Przed podjęciem decyzji firma powinna przeprowadzić badania porównawcze dotyczące wpływu różnych materiałów na środowisko i dopiero na tej podstawie dokonać świadomego wyboru.

SCENARIUSZ III

Kryzys klimatyczny spowodował pandemię

Podczas spotkania na temat zmian klimatycznych, menedżer twierdzi: "Pandemia COVID-19 wybuchła wkrótce po tym, jak odnotowano rekordowe temperatury na świecie. To dowód na to, że kryzys klimatyczny jest bezpośrednio odpowiedzialny za pandemię."

Zadania dla grupy

- ➔ **Zidentyfikuj błąd logiczny:**
W tym scenariuszu występuje błąd post hoc ergo propter hoc, czyli założenie, że jedno wydarzenie spowodowało drugie tylko dlatego, że nastąpiło po nim.
- ➔ **Omów, jak ten błąd mógłby wpłynąć na decyzje:**
Uznanie kryzysu klimatycznego za bezpośrednią przyczynę pandemii bez solidnych dowodów może prowadzić do fałszywych wniosków i decyzji, które nie rozwiązują rzeczywistych problemów zdrowotnych czy środowiskowych.
- ➔ **Zaproponuj sposób uniknięcia tego błędu:**
Firma powinna opierać swoje decyzje na dowodach naukowych i analizach, zamiast na prostych korelacjach. Warto również współpracować z ekspertami, aby lepiej zrozumieć związki przyczynowo-skutkowe.

SCENARIUSZ IV

Ekspert ekologii nie zna się na biznesie

Podczas spotkania na temat strategii zrównoważonego rozwoju, jeden z dyrektorów mówi: "Ten ekspert od ekologii, którego zaprosiliśmy, jest może i specjalistą od ochrony środowiska, ale nie rozumie naszego biznesu. Nie ma sensu słuchać jego rad."

Zadania dla grupy

Zidentyfikuj błąd logiczny:

W tym scenariuszu występuje błąd ad hominem, czyli atakowanie osoby zamiast zajęcia się jej argumentami.

Omów, jak ten błąd mógłby wpłynąć na decyzje:

Ignorowanie rady eksperta z powodu ataku ad hominem może prowadzić do utraty cennych informacji i strategii, które mogłyby przyczynić się do zrównoważonego rozwoju firmy.

Zaproponuj sposób uniknięcia tego błędu:

Firma powinna oceniać przedstawione argumenty na podstawie ich merytorycznej wartości, a nie osobistych odczuć wobec osoby, która je przedstawia. Ważne jest również, aby zespół miał otwarty umysł na różnorodne perspektywy.

INSTRUKCJA DLA EDUKATORA

- ➔ Zanim rozpocznie się ćwiczenie, upewnij się, że uczestnicy mają podstawową wiedzę na temat błędów logicznych. Można to osiągnąć poprzez krótką prezentację lub rozdanie materiałów do przeczytania przed zajęciami- skorzystaj z prezentacji.
- ➔ Przedstaw uczestnikom cel ćwiczenia i wyjaśnij, dlaczego rozpoznawanie błędów logicznych jest ważne w kontekście podejmowania decyzji związanych z zielonymi technologiami i ochroną środowiska.
- ➔ Wykorzystaj przykłady z codziennego życia lub bieżących wydarzeń, aby zobrazować omawiane błędy logiczne.
- ➔ Zachęć uczestników do zadawania pytań i dzielenia się własnymi doświadczeniami związanymi z tymi błędami.
- ➔ Podziel uczestników na cztery grupy i rozdaj każdej grupie jeden z przygotowanych scenariuszy.
- ➔ Wyjaśnij, że mają 20 minut na zidentyfikowanie błędu logicznego, omówienie jego potencjalnych konsekwencji oraz zaproponowanie sposobu uniknięcia tego błędu.
- ➔ Po upływie czasu poproś każdą grupę o zaprezentowanie swoich wyników
- ➔ Po każdej prezentacji prowadź krótką dyskusję, pytając innych uczestników o ich opinię i czy zgadzają się z wnioskami przedstawionymi przez grupę.
- ➔ Podsumuj najważniejsze wnioski z ćwiczenia, podkreślając, jak unikanie błędów logicznych może poprawić jakość podejmowanych decyzji.
- ➔ Zachęć uczestników do refleksji nad tym, jak mogą zastosować zdobytą wiedzę w swojej pracy zawodowej.